

Bašta na novi način: Siderati – drugi deo

Siderati – drugi deo

Piše: Irina Jevtić

Problem napada štetočina i bolesti na biljke postaje je sve veći. Klasične mere zaštite bilja više ne daju rezultate. Insekti haraju, bolesti vrebaju i iako se prskaju sa sve više i više raznoraznih tečnosti. Pri tome, što više sipamo, to više problema imamo.

Ista situacija je i sa korovima i kopanjem.

Podseća na jedan vic: “miševi su plakali, boli se, ali nastavljali da jedu kaktus”.

Situacija nam daje do znanja da je krajnje vreme za drugačiji način rešavanja nastalih problema.

Na primer, danas se sve češće postavlja pitanje dezinfekcije zemljišta.

Pre svega da ne ostavimo bez pažnje činjenicu da je dezinfekcija nužno zlo u bolnici, ali ne i u bašti.

U bašti ima potrebe za smanjenjem štetnih mikroorganizama i insekata koji izazivaju oboljenje biljaka. Ovu proceduru moguće je sprovesti bez prskalice, ali uz pomoć sejalice.

Pravi insekticid, a ujedno i fungicid među sideratima je slačica.

Biljka koja spada u porodicu kupusnjača, pa se samim time ne seje ni pre ni posle njih, kao ni pre ni posle rotkvice i rotkve.

Slačica može da raste na relativno niskim temperaturama. Idealna je za jesenju setvu posle uklanjanja osnovnih kultura. Dosta brzo daje obilnu zelenu masu. Izmrzava na -5 stepeni.

Kao siderat donosi sledeću korist: uništava patogene mikroorganizme u zemljištu, na primer gljive koje izazivaju oboljenja paradajza.

Štetočine poput žičanika, nematoda i rovca napuštaju mesta gde raste slačica.

Najbolji je prethodnik i sledbenik krompiru, paprici, patlidžanu i paradajzu.

Slično dejstvo ima i uljana repica. Ovaj siderat ima i drugi naziv – bio plug. Njen koren prodire na dubinu i do 2 metra.

Jako brzo raste i daje sočnu zelenu masu.

Oba siderata ostavljaju posle sebe u zemlji fosfor, kalijum, kalcijum i ostale mikroelemente, u formi dostupnoj našem povrću.

Carica, kraljica i lepotica medju sideratima je Facelija. Pre svega ovo je medonosna biljka. Zato mora da raste u svakom vrtu kako bi privukla za oplodnju tako dragocene pčele. Kada cveta pravi je trenutak za šoljicu kafe i uživanje u toj neopisivoj lepoti.

Facelija je univerzalni prethodnik i sledbenik svog povrća.

Za manje od mesec i po dana facelija će odgajati zelenu masu bogatu mikroelementima. Sa jednog ara možemo da dobijemo do 300 kilograma takve mase koja će po svojoj koristi biti jednaka 300kg stajskog đubriva.

Facelija odlično strukturira zemljište. Može da raste i na iscrpljenim parcelama ujedno obnavljajući plodnost.

Faceliju ne podnose nematode, žičanik i skakavci. A zahvaljući tome što privlači ne samo pčele već i korisne insekte, i ostale štetočine imaju ozbiljnih problema sa boravkom u baštama gde raste Facelija.

Šampion po nakupljanju azota je Lupin. Pri tome svojim podugačkim korenom (2-3 metra) iz dubine zemlje vadi mnoge mikroelemente, koji ostaju na površini za sledeću kulturu.

Posle setve lupina na jednom hektaru nalazi se 115 kg azota, 120 kg kalijuma i 30 kg fosfora. Lako zamislimo džakove te težine, koje vučemo na svojim leđima.

Za jako iscrpljeno zemljište, gde slabo raste bilo šta, preporučljivi su višegodišnji siderati kao što su lucerka i plava detelina.

Pod takvim usevima zemlja «odmara» 3-4 godine. U 2 i 3 godini

korist od njih je najveća.

Dugo, rekao bi neko, ali efikasno. Kako bi se zemlja oporavila, za takve siderate je možda moguće "žrtvovati" jednu polovinu bašte. To bi bio naš doprinos budućim bogatim prinosima.

U prolećnoj setvi pre osnovnih kultura koriste se facelija, ovas, slačica i uljana repica.

Za letnju setvu su odlični lupin, heljda, slačica.

U jesen mogu da se seju ovas, slačica, žito, grahorica.

U prolećnoj i letnjoj setvi ima potrebe za obradom siderata pre faze cvetanja.

Da bi dobili maksimalnu korist od siderata, zelena masa se ostavlja na površini, a koren u zemlji. Prekopavanjem siderata svu korist od njih zakopavamo u zemlju.

Vredi probati drugačiji, interesantniji i efikasniji način baštovanstva.

Nastavak sledi...